

Ny forvaltningspraksis for fremmedinkassoforetak

Bakgrunn for en ny forvaltningspraksis

Styremedlemmer i inkassoforetak skal anses egnet til å drive foretaket i samsvar med lover, forskrifter og god inkassoskikk, jf. inkassoloven § 5 første ledd bokstav b. Etter dagens praksis innebærer dette et krav om generell egnethet for styremedlemmene.

I Finanstilsynets løpende tilsynsvirksomhet med inkassoforetakene stilles det betydelige krav til styring og virksomhetsutøvelse. Styret har oppgaver og ansvar blant annet knyttet til sektorregelverket og risikostyringsforskriften. I tillegg vil det være nødvendig med kompetanse om blant annet personvern, regnskap, skatt- og avgifter og andre forhold av selskapsmessig art.

Finanstilsynet endrer nå forvaltningspraksis ved søknader om foretakstillatelser og melding om skifte av styremedlemmer i inkassoforetak. Kravene og anbefalingene nedenfor utdyper og presiserer rundskriv 3/2023, Vurdering av egnethetskrav, for fremmedinkassoforetak. Hensikten med endringene er å legge til rette for at fremmedinkassoforetakenes styre er best mulig egnet til å sikre at foretaket driver i samsvar med lover, forskrifter og god inkassoskikk. Styrene må ha den nødvendige kompetanse og erfaring til å lede foretakene på en forsvarlig og effektiv måte.

Styrenes ansvar i inkassoforetak

Det er foretakets styre som har det formelle, øverste ansvaret for inkassovirksomheten som utøves i foretaket. Styret skal blant annet påse at det utarbeides rutiner for hvordan virksomheten utøves, og at disse rutinene oppdateres ved behov.

Inkassoforetak er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll (risikostyringsforskriften). Styret skal påse at foretaket har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. De viktigste elementene i et forsvarlig internkontrollsystem er risikovurdering med angivelse av konkrete risikoer, rutiner for gjennomføring av inkassovirksomheten basert på risikovurderingen, og et system for kontroll av at rutinene følges, samt dokumentasjon av dette. Faktisk leder skal rapportere om avvik til styret, og styret har ansvar for å følge opp disse.

Ny forvaltningspraksis

I vurderingen av hvilke krav som skal stilles til det enkelte styremedlems kompetanse, vil det bli lagt vekt på at styremedlemmene til sammen oppfyller kompetansekravene. Det kreves ikke at samtlige styremedlemmer skal besitte spesialkunnskap om alle deler av foretakets virksomhet.

For inkassoforetak må minst ett styremedlem ha personlig inkassobevilling, eller tilsvarende praksis som kunne ha ført til slik bevilling. Det innebærer at vedkommende kan dokumentere å ha minst tre års praktisk erfaring med inndrivelse av pengekrav, inkludert klientmiddelhåndtering, i

løpet av de siste ti årene. For innehavere av personlig inkassobevilling er det nødvendig at denne kompetansen er oppdatert.

I lys av styrets ansvar etter risikostyringsforskriften bør minst ett styremedlem ha kvalifikasjoner eller yrkeserfaring innen risikostyring og internkontroll.

For å ivareta styrets reelle kontrollfunksjon og uavhengighet, bør foretaket vurdere om styret bør ha ett eller flere eksterne styremedlemmer, det vil si styremedlemmer som ikke arbeider eller har eierinteresser i foretaket. Av samme grunn bør verken daglig leder eller faktisk leder i foretaket samtidig være medlem av styret. Hvis foretaket likevel finner det nødvendig at daglig leder eller faktisk leder skal ha rolle som styremedlem, må risikoen vurderes, og det bør etableres egnede kompenserende tiltak for å sikre at styrets kontroll med virksomheten blir effektiv.

Både det enkelte styremedlems og det samlede styrets kompetanse skal vurderes. Kravene over er ikke til hinder for at samme person dekker flere kompetanseområder. Ovennevnte vurderinger er derfor ikke uttømmende. Erfaring eller kvalifikasjoner innen økonomi, regnskap, juss eller tidligere styreefaring er eksempler på kompetanse som også kan være relevant. Hva som er nødvendig kompetansenivå på disse områdene, og hva som ellers er nødvendig kompetanse i styrene for å sikre at foretaket driver i tråd med regelverket, må vurderes konkret opp mot virksomheten som til enhver tid utøves. Styrets kompetanse og organisering må være tilstrekkelig til å sikre at styret kan ivareta sin uavhengighet og kontrollfunksjon.

Melding til Finanstilsynet om foretakets styre

Styret må både ved søknad om foretakstillatelse og ved senere melding om endringer i styret legge ved sin egen vurdering av styremedlemmenes kompetanse, enkeltvis og samlet, til Finanstilsynet.

Inkassoforetak skal ved endringer i styret sende melding til Finanstilsynet. Ved melding om endringer i styret skal Altinn-skjema KRT-1157 benyttes som tidligere. Nærmere informasjon om dette finnes på Finanstilsynets [nettsted](#). Det er kun nødvendig å fylle ut skjemaet for det eller de aktuelle nye styremedlemmene. Styrets begrunnede vurdering av at styret oppfyller inkassoloven § 5 første ledd bokstav b, herunder redegjørelse for eventuelle avvik fra anbefalingene om organisering, skal imidlertid alltid vedlegges.

Når må kravene være oppfylt?

Finanstilsynet legger til grunn at styrene i inkassoforetak i hovedsak oppfyller kravene som er beskrevet her. For søknader om foretakstillatelse og meldinger om endringer i styrene mottatt etter 1. januar 2025, vil Finanstilsynet kreve at foretakets begrunnede vurdering av at styret oppfyller inkassoloven § 5 første ledd bokstav b, sendes til tilsynet. Fra 1. juli 2025 vil Finanstilsynet som ledd i sin tilsynsmessige virksomhet følge opp at foretakene følger den nye forvaltningspraksisen.

For Finanstilsynet

Anders Sanderlien Hole
direktør for bank- og forsikringstilsyn

Arne Solberg
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.